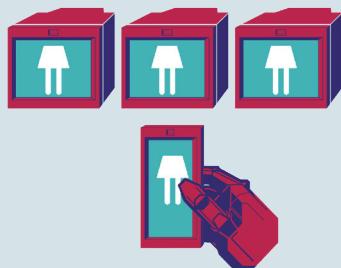

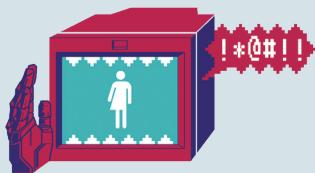

POJMOVNIK RODNO ZASNOVANOG DIGITALNOG NASILJA

SEKSUALNO ZLOSTAVLJANJE POSREDSTVOM VIZUELNOG SADRŽAJA (IMAGE BASED SEXUAL ABUSE)

Deljenje i/ili manipulacija intimnim, nagim ili seksualno eksplisitnim slikama ili snimcima bez pristanka kako bi se osobe osramotile, podvrgle iznudi ili učutkale. Jedan od popularnijih naziva ovog fenomena koji se ustalio jeste „osvetnička pornografija”, iako ga organizacije za ženska prava osporavaju iz nekoliko razloga. Prvo, „osveta” implicira da su osobe čiji se snimci i sadržaji objavljuju na neki način odgovorne, a da je njihovo objavljivanje neka vrsta odmazde; međutim, povod za objavljivanje ovakvih sadržaja nasilnici često nalaze u raskidu psihički ili fizički nasilne veze ili želji da diskredituju osobu. Osim toga, upotreba termina „pornografija” kada je u pitanju distribucija intimnih sadržaja bez saglasnosti takođe nameće dodatnu seksualizaciju ovih sadržaja koji nikada nisu bili namenjeni za javni prostor ili bilo kakvu vrstu distribucije.

RODNO SPECIFIČNI ILI SEKSISTIČKI GOVOR MRŽNJE (GENDERED OR SEXIST HATE SPEECH)

Poruke koje podstiču nasilje ili diskriminaciju na osnovu pola, seksualne orijentacije ili rodnog identiteta.

ISKLJUČIVANJE (EXCLUSION)

Namerno isključivanje žena i pripadnika drugih marginalizovanih grupa sa onlajn platformi ili foruma, koje za cilj ima suzbijanje njihovih glasova i osporavanje njihovih sposobnosti.

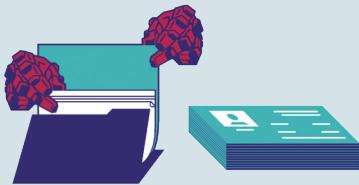
SAJBER UHOĐENJE/ PROGANJANJE (CYBERSTALKING)

Korišćenje tehnologije za kontinuirano uznemiravanje kao što je praćenje onlajn aktivnosti osobe, slanje poruka ili pozivanje, neprestano slanje zahteva za prijateljstvo sa različitim profila, ponekad praćeno ucenom. Ove kontinuirane aktivnosti uzrokuju osećaj uznemirenosti i straha, čine da se osoba boji za sopstvenu ili sigurnost osoba iz svog okruženja.

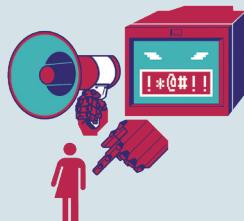
SRAMOĆENJE TELA ILI IZGLEDA (BODY - SHAMING)

Pogrdne opaske o nečijem fizičkom izgledu i poređenje sa takozvanim tradicionalnim standardima lepote za žene. Uključuje pisanje uvredljivih komentara, ismevanje i kritikovanje spoljašnjeg izgleda, telesne težine, visine, oblika tela i drugih fizičkih karakteristika osobe, sa ciljem izlaganja javnom poniženju.

DOKSOVANJE/ TARGETIRANJE (DOXING)

Digitalno uznemiravanje koje se ogleda u prikupljanju ličnih podataka i njihovom objavljivanju s ciljem da naškodi, omalovaži i ugrozi bezbednost osobe uzete za metu. Obično se objavljaju fizička adresa, broj telefona, kontakti porodice, fotografije i druge osetljive informacije.

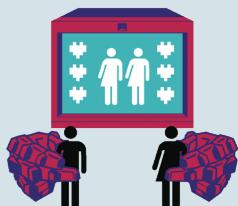
SEKSUALNO SRAMOĆENJE (SLUT-SHAMING)

Oblik uznemiravanja i omalovažavanja osobe, najčešće žene, zbog njenog stvarnog ili prepostavljenog seksualnog ponašanja. Obuhvata širenje uvredljivih komentara, glasina i dezinformacija onlajn o seksualnom životu osobe, sa ciljem izlaganja javnom poniženju, sramoti i, uopšte, prikazivanja kao moralno nepoštene u odnosu na takozvane tradicionalne norme ponašanja. Ovakvo nasilje takođe prati i fenomen okrivljavanja žrtve (victim blaming) odnosno optuživanje osoba izloženih rodno zasnovanom nasilju da su ga same skrivile.

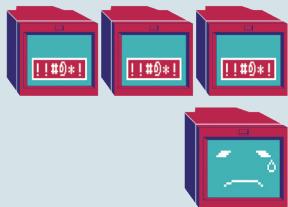
VIRTUELNI MOBING (VIRTUAL MOBBING)

O ovoj pojavi govorimo kada određeni broj pojedinaca, često koordinisano, preko društvenih mreža, mejlovima ili porukama šire negativne komentare o osobi koju su uzeli za metu. Povod za zlostavljanje uglavnom su suprotstavljenja mišljenja, pa se na meti ovakvih napada u kontekstu rodno zasnovanog nasilja nalaze organizacije i aktivistkinje za ženska prava i druge marginalizovane grupe, kao i novinarke.

DIPFEJK PORNOGRAFIJA (DEEPFAKE PORNOGRAPHY)

Digitalni foto, video i audio sadržaji koji su generisani i/ili manipulisani uz pomoć veštačke inteligencije, gde su osobe prikazane kao da učestvuju u seksualno eksplisitnim aktivnostima kojih u stvarnosti nije bilo. Ovi sadržaji se izrađuju bez pristanka osobe, a cilj im može biti ucena, uznemiravanje, narušavanje ugleda, a ponekad i zarada ili izvitoperena zabava.

RODNO ZASNOVANO DIGITALNO UZNEMIRAVANJE (ONLINE HARASSMENT)

Može se odnositi na kontinuirane pokušaje da se nametne neželjena komunikacija ili kontakt na način za koji se može očekivati da izazove uznemirenost ili strah. Postoje različiti načini na koje se ovakvo uznemiravanje može manifestovati, kao na primer slanje neželjenih slika ili komentara, širenje klevete, vredanje i pretnje. Uvrede su uglavnom utemeljene u mizoginim, homofobnim i seksističkim stereotipima.

ONLAJN PRETNJE (ONLINE THREATS)

Iznošenje pretnji, uglavnom fizičkim ili seksualnim nasiljem prema pojedincima ili grupi. Novinarke, političarke i aktivistkinje često se suočavaju sa ovakvim pretnjama zbog svojih stavova i uverenja koje javno iznose. Ovakvi napadi stvaraju i održavaju klimu straha u digitalnom ali i analognom prostoru.

